

Lijst van vragen

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Buitenlandse Zaken over de brief van 22 mei 2026 inzake het **Tijdelijk sanctiebesluit onrechtmatige nederzettingen in de door Israël bezette gebieden (23432, nr. 749)**.

Voorzitter van de commissie,
Klaver

Adjunct-griffier van de commissie,
Muller

Nr Vraag

- 1 Kunt u nader toelichten wat precies bedoeld wordt met "tussenhandeldiensten"?
- 2 Is doorvoer met overlading op Nederlands grondgebied verboden onder het Tijdelijk Sanctiebesluit?
- 3 Is doorvoer zonder overlading op Nederlands grondgebied verboden onder het Tijdelijk Sanctiebesluit?
- 4 Hoe wordt de herkomst van producten geverifieerd, wetende dat er structureel fraude wordt gepleegd bij de herkomstaanduiding van producten afkomstig uit illegale Israëlische nederzettingen, zoals blijkt uit het rapport van Global Echo?
- 5 Hoe bent u voornemens om omzeiling tegen te gaan?
- 6 Bent u voornemens om het aantal onderschepte zendingen van goederen uit illegale nederzettingen publiekelijk te delen? Zo nee, waarom niet?
- 7 Verstaat het kabinet de handel in diensten en investeringen onder 'economic or trade dealings' zoals naar verwezen in de Adviesopinie artikel 278 van het Internationaal Gerechtshof van 19 juli 2024? Zo nee, waarom niet?
- 8 Op welke juridische analyse beroept het kabinet zich bij de stelling dat er voor een verbod op diensten en investeringen nog geen 'evidente grondslag' is gevonden, terwijl juristen tijdens het rondetafelgesprek in de Tweede Kamer op 27 jl. stelden dat er duidelijke juridische grondslag beschikbaar is in art. 65 en 347 VWEU?
- 9 Erkent de minister dat artikel 65 VWEU lidstaten ruimte geeft om kapitaalverkeer te beperken op gronden van openbare orde of openbare veiligheid? Zo nee, waarom niet?
- 10 Erkent het kabinet dat artikel 347 van de VWEU ruimte biedt voor nationale maatregelen ter naleving van verplichtingen gericht op het handhaven van vrede en internationale veiligheid?
- 11 Welke juridische en praktische argumenten ziet het kabinet tegen het opnemen van diensten en investeringen in een nationaal verbod?

- 12 Wat betekent de maatregel voor de al aanwezige voorraden in Nederland, in bijvoorbeeld kerken (denk aan olijfolie en wijn) en supermarkten? Wat mag wel en wat mag niet?
- 13 Hoe gaat u de maatregel communiceren onder de Nederlandse bevolking?
- 14 Staat het kabinet garant voor inkomstenderving die uit de maatregel voortvloeien?
- 15 Wat zijn de gevolgen voor particulieren die al goederen hebben die onder de maatregel vallen? Mogen die goederen nog wel na inwerkingtreding geconsumeerd worden? Welke straf staat erop niet-naleving door bijvoorbeeld alsnog een glaasje wijn te drinken?
- 16 Welke communicatielijn hanteert het kabinet als er vragen uit andere EU-landen komen over de maatregel?
- 17 Vermoedt u dat handelsstromen tussen Israël en derde landen (in plaats van Nederland) stijgen, doordat de handel verschoven wordt? Kan de gemaakte analyse van verschuivende handelsstromen naar de Kamer worden gestuurd?
- 18 Op welke manier wordt volgens u met de sanctiemaatregel de Europese rechtsorde en rechtseenheid versterkt?
- 19 Kan het kabinet alle juridische verkenningen die ten grondslag liggen aan dit besluit delen met de Kamer?
- 20 Wat is de reden dat het bijna een jaar heeft geduurd voordat het tijdelijk sanctiebesluit naar de Kamer is gestuurd, na de uitspraken van toenmalig minister Veldkamp in een debat op 21 augustus 2025, waarbij hij aangaf de mogelijkheid te hebben onderzocht 'of [het embargo] niet op zeer korte termijn, zeer onmiddellijk, zou kunnen ingaan'? Was een dergelijke termijn van een jaar intern al op 21 augustus 2025 bekend?
- 21 Klopt het dat minister Veldkamp in het debat op 21 augustus 2025 aangaf dat de sanctiemaatregel kon worden ingevoerd middels een ministeriële maatregel gevolgd door een AMvB? Klopt het dat deze route nu niet wordt gevolgd? Waarom niet?
- 22 Hoe leeft het kabinet art. 80 van het VN-Handvest na door het IGH-advies over te nemen? Bent u van mening dat artikel 80 van het VN-handvest nog steeds onverkort uitgevoerd zou moeten worden?
- 23 Hoe voorkomt het kabinet dat het standpunt niet wordt beschouwd als oproep tot etnische zuivering door enkele andere lidstaten waaronder Israël zelf, aangezien niet de jure, maar de facto wel alleen Israëliërs en daarbij specifiek met name Israëliërs met een Joodse achtergrond tot gedwongen verhuizing worden aangezet?
- 24 Onderschrijft het kabinet de IHRA-definitie van antisemitisme? Klopt het dat het volgende voorbeeld van antisemitisme valt onder de IHRA-definitie van antisemitisme, dat wordt onderschreven door het kabinet: "Met twee maten meten, in die zin dat van de Staat Israël een bepaald gedrag wordt

geëist dat niet van andere democratische naties wordt verwacht of verlangd.”?

- 25 Kan het kabinet aangeven van welke andere staat momenteel de facto volledige evacuatie wordt verlangd van een specifieke bevolkingsgroep? Hoe is er volgens het kabinet sprake van een andere situatie dan het voorbeeld in de IHRA-definitie wat het meten met 2 maten als antisemitisch beschouwd? Is er een ander precedent te vinden van de nationale maatregel zover bekend in de parlementaire geschiedenis behalve de huidige sanctiemaatregel ten aanzien van de Staat van Israël?
- 26 Is het de bedoeling dat met de maatregel de facto anderen worden geraakt die een niet-joods geloof belijden? Zo ja, welke groepen meent het kabinet hiermee nog meer te raken? Zo nee, hoe verhoudt deze maatregel zich tot (de schijn van) een discriminatoire maatregel gebaseerd op een geloofsgroep?
- 27 Wordt het nog mogelijk voor Nederlandse christenen om olijfolie in Jeruzalem te kopen, geproduceerd in Bethlehem door Israëliërs? In welke gevallen wel en welke niet?
- 28 Hoe verhoudt de maatregel zich tot de grondwettelijke bescherming van religieuze vrijheid van Nederlanders die producten uit voor hen heilige plaatsen willen kopen? Is er een analyse van deze grondwettelijke weging gemaakt?
- 29 Wordt het nog mogelijk voor Nederlandse christenen die op vakantie in Israël zijn om olijfolie in de Oude Stad van Jeruzalem te kopen van een Israëlische eigenaar? Wanneer wel en wanneer niet? Wat raadt het kabinet de vele bezoekers naar Jeruzalem aan bij hun aankoopbeleid?
- 30 Klopt het dat deze maatregel kan gelden voor sommige winkels in de oude stad in Jeruzalem als die gerund wordt door een Israëliër en de producten een Israëlische OPT oorsprong hebben, maar niet voor een nabije koopman geldt, mits die kan aantonen de producten bij een niet-Israëliër in de OPT te hebben ingekocht? Hoe moeten vakantiegangers dat onderscheid voor ogen houden in de praktijk?
- 31 Erkent Nederland dat de Oslo akkoorden onderdeel zijn van het huidige geldend internationaal recht?
- 32 Hoe verhoudt de rechtskracht van deze akkoorden zich volgens het kabinet tot het Verdrag van Wenen inzake het verdragsrecht, specifiek artikel 3 en 26 en de rol van Nederland inzake het eerbiedigen van de gemaakte afspraken tussen Israël en de PA?
- 33 Moet volgens het kabinet een Palestijn die na het aannemen van de Israëlische nationaliteit als Arabische Israëliër woonachtig in de Oude Stad ook geëvacueerd worden? Zo ja, welk doel beoogt het kabinet daarmee te bewerkstelligen?
- 34 Erkent het kabinet de verdeling tussen de Area A, B en C ten aanzien van bestuur en militaire aanwezigheid PA en Israël? Zo nee, sinds welke datum wanneer niet meer?

- 35 Klopt het dat het kabinet de Kamer had toegezegd de Kamer eerst te benaderen voordat er een interventie zou worden gedaan bij de lopende genocide IGH-zaak? Klopt het dat het kabinet dit heeft nagelaten? Zo ja, waarom?
- 36 Bent u voornemens om nog voor het commissiedebat in september het tijdelijk sanctiebesluit van kracht te laten worden?
- 37 Zijn er Arabieren met een Israëlisch paspoort die onder een Israëlisch bedrijf producten exporteren? Vallen zij onder het sanctiebesluit als het bedrijf bijvoorbeeld gevestigd is in de Oude Stad in Jeruzalem? Welk effect beoogt u door deze ondernemers te raken?
- 38 Wat is de inzet van het kabinet voor de zaak van de Tent of Nations? Erkent u dat in de zaak een beroep wordt gedaan op een eigendomsclaim onder Ottomaans recht? Heeft het kabinet inderdaad als standpunt dat Ottomaanse eigendomsrechten gerespecteerd zouden moeten worden? Hoe verhoudt het bestaan van Ottomaanse eigendomsrechten en claims zich tot de reikwijdte van de sanctiemaatregelen die hier geen onderscheid in maken?
- 39 Zijn er Joodse families wiens familie op grond van Ottomaans recht eigendomsclaim hebben op grond in de bezette Palestijnse gebieden? Zo ja hoeveel?
- 40 Zijn er Joodse families die na 1967 grond hebben gekocht in de bezette Palestijnse gebieden van Palestijnen zelf? Waren deze aankopen rechtmatig volgens het kabinet? Zo ja hoeveel? Respecteert en erkend het kabinet deze eigendomsrechten? Hoe verhouden deze gevallen dit zich tot de reikwijdte van de sanctiemaatregelen?
- 41 Zijn er Joodse families die tussen 1948 en 1967 door Jordanië zijn verdreven uit de bezette Palestijnse gebieden? Zo ja, hoeveel? Hebben zij volgens het kabinet recht op terugkeer naar aantoonbare eigendommen? Zo nee, waarom? Hoe verhoudt deze groep zich tot de reikwijdte van de sanctiemaatregelen?
- 42 Zijn er Joodse families die op grond van Britse mandaatregistraties een eigendomsclaim hebben op grond in de bezette Palestijnse gebieden? Zo ja, hoeveel? Respecteert het kabinet deze eigendomsrechten?
- 43 Valt de Oude Stad van Jeruzalem onder de reikwijdte van de nationale sanctiemaatregel? Zijn er uitzonderingen?
- 44 Valt de Klaagmuur van Jeruzalem onder de reikwijdte van de nationale sanctiemaatregelen?
- 45 Hoe wordt invulling gegeven aan de motie Ceder/ Stoffer (Kamerstuk 26 150, nr. 239) dat het kabinet verzocht het standpunt in te nemen dat Joden nu en in de toekomst altijd welkom en veilig moeten zijn in geheel Jeruzalem en dit standpunt als randvoorwaardelijk helder uit te dragen?
- 46 Hoe wordt de motie Ceder/ Stoffer (Kamerstuk 26 150, nr. 239) uitgevoerd als het kabinet het standpunt inneemt dat de facto alle Joodse

aanwezigheid uit Oost-Jeruzalem verwijderd zou moeten worden om tot een rechtmatige situatie te kunnen komen?

- 47 Zijn er momenteel gebieden onder Palestijns beheer bekend in de bezette Palestijnse gebieden waar Joden welkom zijn? Zo ja, welke? Zo nee, hoe denkt het kabinet Joodse toegang tot heiligdommen te kunnen garanderen met haar huidige standpunt dat de Oude Stad onder Palestijns gezag zou moeten komen?
- 48 Zijn er juridische waarschuwingen binnengekomen over de maatregel van interne of externe juristen bij het ministerie? Zo ja, kunt u deze delen met de Kamer?
- 49 Is er in aanloop van of tijdens het opstellen van het besluit en de Memorie van toelichting gesproken met NGO's? Zo ja welke?
- 50 Kan u uiteenzetten op welke punten het tijdelijk sanctiebesluit zowel overeenkomt als verschilt met het Sloveens nationaal verbod?
- 51 Wat is de reden dat Slovenië het nationaal verbod intrekt?
- 52 Wat is de impact op de Druzen gemeenschap in de Golanhoogte? Kan het kabinet garanderen dat deze gemeenschap niet financieel geraakt wordt? Is het de bedoeling dat ook Druzen geraakt worden door de maatregelen?
- 53 Kunt u uiteenzetten of en zo ja, op welke manier de Palestijnse economie wordt geraakt door het tijdelijk sanctiebesluit?
- 54 Kan het kabinet uitsluiten dat Palestijnse families en bedrijven geraakt worden door de maatregel? Zo ja hoe? Zo nee, hoe rechtvaardigt het kabinet deze nevenschade aan de Palestijnse economie?
- 55 Kan het kabinet uitsluiten dat, op grond van besteedbaar inkomen, Palestijnse families die betrokken zijn in de productieketen niet relatief harder geraakt worden dan Israëlische bedrijven? Zo ja, hoe?
- 56 Welk effect beoogt u met het tijdelijk sanctiebesluit en op welke indicatoren kan het kabinet aangesproken worden bij de eerste evaluatie? Kunt u zo nauwkeurig mogelijk de doelstellingen beschrijven die u beoogt met het instellen van het tijdelijk sanctiebesluit?
- 57 Welke juridische mogelijkheden zijn er voor bijvoorbeeld importeurs of Israëlische bedrijven om de sanctiemaatregel aan te vechten?
- 58 Wanneer verwacht u de Kamer te kunnen informeren over uitkomsten van de onderzoeken van de verdere (juridische) mogelijkheden ten aanzien van diensten en investeringen?
- 59 Vindt u het proportioneel om Palestijnen te treffen met het tijdelijk sanctiebesluit? Vindt u het doelmatig en doeltreffend om Palestijnen te treffen met het tijdelijk sanctiebesluit?
- 60 Wat is uw reactie op het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State over het tijdelijk sanctiebesluit?

- 61 Op welke punten past u het tijdelijk sanctiebesluit aan na het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State over het tijdelijk sanctiebesluit?
- 62 Klopt het dat het tijdelijk sanctiebesluit de facto (dus niet de jure) vanwege de demografische samenstelling van Israëliërs op de Westbank zich uiteindelijk specifiek richt op etnische Joden in de Westbank en de mogelijkheid om goederen te exporteren? Zo ja, hoe verwerpt het kabinet een mogelijk verwijt dat de maatregel discriminatoir dan wel antisemitisch zou zijn?
- 63 Gaat het bij het sanctiebesluit enkel om mensen die illegaal aan hun bezit zijn gekomen? Hoe definieert het kabinet illegaal in het licht van eigendomsclaims? Stelt het kabinet dat ook Israëliërs wiens familie aantoonbaar eigenaar zijn van grond (danwel aangekocht na 1967 van Palestijnen, dan wel eerder op grond van Ottomaansrecht) illegaal aanwezig zijn? Zo ja, hoe verhoudt dat zich tot het eigendomsrecht?
- 64 Wat gebeurt er met het nationale verbod als er steun blijkt te zijn voor een EU-breed importverbod?
- 65 Hoeveel tijd gaat er doorgaans overheen voor er een wetgevingsvoorstel van de Commissie ligt? Kan dit ook sneller?
- 66 Ziet u andere mogelijkheden om de druk op de Israëlische regering te verhogen? En is de verwachting dat op deze manier de druk verhogen iets gaat veranderen aan de nederzettingenpolitiek van deze regering?
- 67 Erkent het kabinet dat er sprake is van gemengde toeleveringsketens bij producten afkomstig uit de bezette Palestijnse gebieden? Klopt het dat sommige producten bevatten grondstoffen, verpakking, opslag of transport waarbij Israëlische en Palestijnse bedrijven samenwerken? Hoe vaak komt dit voor?
- 68 Klopt het dat veel Palestijnse export verloopt via Israëlische infrastructuur en grensovergangen loopt? Klopt het dat veranderingen in handelsstromen, bijvoorbeeld door risicomijdend gedrag door supermarkten, zo indirect economisch effect hebben op Palestijnse ondernemingen?
- 69 VNVR 465 (1980); Zijn er staten geweest die kort na aanneming van deze resolutie in praktische zin gevolg hebben gegeven aan de oproep om geen assistentie te verlenen aan Israël die gebruikt zou kunnen worden in verband met de nederzettingen in bezet gebied? Welke staten zijn dat en wat hebben die staten gedaan?
- 70 Zijn er naast de landen die al een importverbod hebben andere landen in de EU die op dit moment een importverbod aan het voorbereiden zijn? Zo ja, welke landen zijn dat?
- 71 Hoe verhoudt de voorliggende spoedwet zich tot de nog te behandelen sanctiewet die de sanctiewet van 1977 moet vervangen?

- 72 Wat gaat u doen om te voorkomen dat bedrijven proberen onder het importverbod uit te komen?
- 73 Is bij het opstellen van de AMvB rekening gehouden met onbedoelde neveneffecten zoals de werkgelegenheid van Palestijnen in de Israëlische nederzettingen?
- 74 Klopt het dat er sprake zijn van “Turkse kolonisten” die van het vasteland naar bezet Cyprus komen? Hoe verhoudt dat zich tot de situatie in de bezette Palestijnse gebieden?
- 75 Goederen die in aanmerking komen voor preferentiële behandeling op grond van o.a. het associatieakkoord EU-Israël vormen een uitzondering op het toepassingsgebied van dit besluit. Betekent dit dat met dit voorstel de handelsrelatie met Israël niet wordt aangetast? En wat gebeurt er als er alsnog een meerderheid in de EU blijkt te zijn voor opzegging van het handelsdeel van het associatieakkoord?
- 76 Is een particulier die tijdens een verblijf in een nederzetting of in Oost-Jeruzalem een product aanschafft en dit vervolgens meeneemt naar Nederland, strafbaar op grond van het sanctiebesluit?
- 77 Wat zijn de belangrijkste productcategorieën van goederen afkomstig uit de Westelijke Jordaanoever en de Golanhoogten die vanuit Nederland worden geïmporteerd, en wat is de geschatte jaarlijkse importwaarde van deze producten?
- 78 Is bij de voorbereiding van het sanctiebesluit overleg gevoerd met de Duitse Bondsregering over de daar gehanteerde aanpak ten aanzien van de Boycot, Desinvestering en Sancties (BDS)-beweging en/of maatregelen rond producten afkomstig uit nederzettingen? Zo ja, welke inzichten zijn daarbij betrokken?
- 79 Heeft de Nederlandse inzet voor handelspolitieke maatregelen op het niveau van de EU tegen de onrechtmatige nederzettingen steeds conform de genoemde motie Van Campen/ Boswijk plaatsgevonden, dus gericht op een importverbod op producten uit illegale Israëlische burgersnederzettingen in de Westelijke Jordaanoever buiten de Groene Lijn, opgericht zonder wettige grond, vaak op Palestijns privéland en in strijd met internationaal recht, en dit verbod te richten op producten van kolonisten die zich schuldig maken aan landonteigening of andere ernstige misdrijven? Zo nee, waarom niet?
- 80 Wat is de reden dat het tijdelijk sanctiebesluit afwijkt van het importverbod conform motie Van Campen/ Boswijk, dus gericht op producten uit illegale Israëlische burgersnederzettingen in de Westelijke Jordaanoever buiten de Groene Lijn, opgericht zonder wettige grond, vaak op Palestijns privéland en in strijd met internationaal recht, en dit verbod te richten op producten van kolonisten die zich schuldig maken aan landonteigening of andere ernstige misdrijven?
- 81 Was de sanctiemaatregel beter handhaafbaar geweest als deze zou zijn vormgegeven conform de definitie uit de genoemde motie-Van Campen/

Boswijk, dan deze variant waarbij niet uitgesloten kan worden dat Palestijnse ondernemers worden geraakt?

- 82 Hebben eerdere kabinetten nationale maatregelen getroffen om handel in of economische betrokkenheid bij producten uit gebieden die onder bezetting staan of waarvan de soevereiniteit internationaal wordt betwist, te beperken, zoals de Westelijke Sahara of Noord-Cyprus? Zo ja, welke maatregelen? Zo nee, waarom is daar in het verleden van afgezien?
- 83 Onder welke omstandigheden concludeert u dat het besluit onvoldoende handhaafbaar is en aanpassing of intrekking noodzakelijk is?
- 84 Welke minimale handhavingsresultaten acht u noodzakelijk om te kunnen concluderen dat het besluit meer is dan een voornamelijk symbolische maatregel?
- 85 Kan het kabinet een overzicht geven van handels- en economische maatregelen die de Europese Unie (en haar rechtsvoorgangers) of individuele EU-lidstaten hebben getroffen ten aanzien van producten afkomstig uit gebieden die onder bezetting staan of waarvan de soevereiniteit internationaal wordt betwist?
- 86 Kunt u nader uiteenzetten waarom de nationale maatregel recht doet aan 'de urgentie van de situatie'?
- 87 Hoe vaak is op grond van de Sanctiewet 1977 gebruikgemaakt van de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur een sanctiebesluit vast te stellen, en in welke gevallen heeft dit geleid tot handels- of economische beperkingen?
- 88 Welke goederen komen in aanmerking voor preferentiële behandeling en worden daarmee niet gesanctioneerd?
- 89 Op basis van welke parlementaire behandeling, toezeggingen of andere democratische legitimatie is ervoor gekozen om in de AMvB naast een importverbod ook een aankoop-, verkoop- en tussenhandelsverbod op te nemen? Gaat het kabinet, met andere woorden, verder dan waar de Kamer via moties om gevraagd heeft?
- 90 Erkent u dat inmiddels een incongruente positionering van het kabinet is ontstaan ten aanzien van het enerzijds respecteren van geldend internationaal recht en tevens een IGH-advies volledig omarmen dat ten aanzien van de oproep tot volledige evacuatie van Israëliërs uit Area C gebieden en de Oude stad van Jeruzalem? Hoe verhoudt dit zich tot de grondwettelijke taak om de rechtsorde te bevorderen?
- 91 Welke capaciteit vergt adequate handhaving van de markttoezichtmaatregelen en is deze voorhanden bij Douane en FIOD?
- 92 Hoe wordt bepaald welke producten precies onder het verbod vallen (bijvoorbeeld bij gemengde productie, botteling in betwiste gebieden, of producten uit Oost-Jeruzalem), en hoe wordt juridisch consistente toepassing gewaarborgd?

- 93 Hoe wordt omgegaan met producten van Israëliische bedrijven die al ver voor 1967 bestonden, maar waarvan productie, vestiging of economische activiteiten zich (mede) op de Westelijke Jordaanoever bevinden?
- 94 Kan het aanbieden van producten afkomstig uit de in het sanctiebesluit bedoelde nederzettingen door bijvoorbeeld horecabedrijven, of het verstrekken daarvan aan consumenten, worden aangemerkt als een verboden handeling of als medeplichtigheid aan een verboden handeling?
- 95 Wordt consumptie van goederen afkomstig uit nederzettingen ook aangemerkt als een verboden handeling of als medeplichtigheid?
- 96 Kan juridisch onderbouwd en toegelicht worden hoe 'de openbare orde' in het geding is bij het importeren van goederen uit Judea en Samaria? Waarom oordeelt het kabinet dat er bij deze buitenlandpolitieke kwestie sprake zou zijn van een 'voldoende ernstige bedreiging van een fundamenteel maatschappelijk belang'?
- 97 Welke risico-inschatting heeft het kabinet gemaakt ten aanzien van een mogelijke inbreukprocedure door de Europese Commissie op grond van artikel 258 VWEU wegens strijdigheid met de exclusieve EU-bevoegdheid op het gebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek?
- 98 Hoe weegt het kabinet, naast het genoemde belang van de vrijheid van ondernemerschap, de negatieve sociaaleconomische gevolgen van het sanctiebesluit voor (Palestijnse) werknemers?
- 99 Heeft de verwijzing naar bepaalde textielproducten met een eigen invoerregeling betrekking op textielproducten afkomstig uit Xinjiang, waaronder kleding die mogelijk verband houdt met dwangarbeid door Oeigoeren?
- 100 Betekent het ontbreken van overgangsrecht dat goederen die voor de inwerkingtreding van het sanctiebesluit rechtmatig in Nederland aanwezig waren, na inwerkingtreding niet meer mogen worden verkocht of verhandeld?
- 101 Maakt het besluit onderscheid tussen het in de handel brengen en op de markt aanbieden van een product en het uiteindelijke gebruik of de consumptie daarvan door een consument?
- 102 Welke omstandigheden of ontwikkelingen kunnen aanleiding geven tot het opheffen van de sancties, anders dan het automatisch vervallen van het sanctiebesluit na drie jaar?
- 103 Klopt het dat de huidige labelingmaatregelen vooral gericht zijn op handel, maar dat, doordat ook kopen onder de sanctiemaatregel valt, daarmee ook particulieren worden geraakt? Zo ja, hoe gaat de douane om met producten die gekocht zijn door vakantiegangers in Israël? Wat gebeurt er als blijkt dat deze particuliere vakantiegangers het sanctiebesluit overtreden? Welke (cel)straf rust er op hen? Hoe gaat het kabinet dit handhaven?
- 104 Geldt het importverbod ook voor niet-Nederlanders die op Schiphol landen met producten afkomstig uit de bezette Palestijnse gebieden? Zo nee,

klopt het dat voor niet-Nederlandse vakantiegangers een ander regime geldt dan voor Nederlandse vakantiegangers?

- 105 Wat is de juridische definitie van een kolonist volgens het kabinet in de context van het tijdelijke sanctiebesluit en de nota van toelichting?
- 106 Vallen volgens u onder de term 'kolonist' in de context van het tijdelijk sanctiebesluit ook andere groepen dan Joodse families?
- 107 Erkent het kabinet dat landruil al langer als realistische mogelijk wordt gezien bij een mogelijke definitieve tweestatenoplossing? Op welke manier verhoudt dit gegeven zich tot het door het kabinet omarmde IGH-advies en daarmee het tijdelijk sanctiebesluit?
- 108 Is Resolutie 181 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties onderdeel van het internationaal recht?
- 109 Klopt het dat een IGH-advies niet bindend is? Klopt het dat een niet bindend advies niet gelijkgesteld kan worden aan geldend internationaal recht en bindende en nog steeds geldende afspraken gemaakt tussen twee partijen, zoals de Oslo-akkoorden? Klopt het dat landen die het IGH-advies niet besluiten op te volgen niet in strijd met internationaalrechtelijke verplichtingen handelen?
- 110 Wat is uw reactie op de afwijkende mening ('dissenting opinion') van vicepresident Sebutinde, zoals te lezen is in de bijlage bij de samenvatting van het IGH-advies?
- 111 Is de toegang van Joden tot de Klaagmuur nog gegarandeerd als Israël, in lijn met het IGH-advies van 2024, zijn aanwezigheid in de Oude Stad moet beëindigen? Hoe ziet het kabinet voor zich, aangezien in elk gebied waar Palestijnen het momenteel voor het zeggen hebben, Joden niet aanwezig mogen zijn?
- 112 Waarom onthield Nederland zich van stemming bij AVVN-resolutie ES-10/24? Welke overwegingen lagen hieraan ten grondslag?
- 113 Kunt u een overzicht bieden van alle lidstaten die gehoor hebben gegeven aan de oproepen uit AVVN-resolutie ES-10/24?
- 114 Wat heeft het zoeken naar samenwerking met andere landen tot nu toe opgeleverd?
- 115 Klopt het dat het kabinet deze passage uit het IGH-advies uit 2024 volledig overneemt als kabinetsstandpunt: "Israël moet zo snel mogelijk een einde maken aan zijn aanwezigheid in de bezette Palestijnse Gebieden, onmiddellijk stoppen met uitbreiding van de nederzettingen en alle kolonisten in de bezette Palestijnse Gebieden evacueren."? Zo ja, hoe ziet een volledige evacuatie van aanwezigheid van kolonisten er praktisch uit volgens het kabinet?
- 116 Betekent het evacueren van alle kolonisten, zoals het kabinet via het IGH advies inmiddels als standpunt hanteert, dat feitelijk alle mannen, vrouwen en kinderen van Israëlische afkomst uit Oost-Jeruzalem inclusief de Oude

stad, de Westelijke Jordaanoever en de Golanhoogte moet vertrekken voordat er sprake kan zijn van een rechtmatige situatie?

- 117 Hoeveel mannen, vrouwen en kinderen wonen in totaal de gebieden die volgens het kabinet geëvacueerd zouden moeten worden om tot een voor het kabinet rechtmatige situatie te komen?
- 118 In hoeverre verhoudt de afbakening in het tijdelijk sanctiebesluit zich tot de uitspraak van voormalig Kamerlid Boswijk (CDA), mede-indiener van de genoemde motie-Paternotte c.s., de heer Boswijk (CDA): "Dan over de inwoners van Oost-Jeruzalem. Als een joodse Israëliër, een christen of een Arameeër daar aantoonbaar al generaties woont, dan is het natuurlijk overduidelijk dat die mensen niet geraakt worden. Het gaat over de mensen die illegaal aan hun bezit zijn gekomen. Het gaat erom dat we dat onrecht aanpakken."? Klopt het dat deze afbakening niet gevolgd noch gegarandeerd kan worden door het kabinet met dit besluit? Zo ja, erkent het kabinet dat de motie niet uitgevoerd wordt zoals (in ieder geval) een deel van de indieners voor ogen hadden? Waarom kiest het kabinet hiervoor?
- 119 Bent u van mening dat het kabinet, totdat het sanctiebesluit van kracht wordt, geen uitvoering heeft gegeven aan VNVR-resolutie 465 (1980)?
- 120 Meent u dat middels dit sanctiebesluit volledig uitvoering wordt gegeven aan alle resoluties van de Veiligheidsraad en de Algemene Vergadering over dit onderwerp? Zo nee, welke maatregelen bereidt het kabinet nog voor?
- 121 Waarom heeft het kabinet ervoor gekozen om pas circa 45 jaar na dato uitvoering te geven aan VNVR-resolutie 465 (1980) en VNVR-resolutie 497 (1981)?
- 122 Bent u bereid de Kamer periodiek te informeren over het aantal afgegeven verklaringen, controles, geconstateerde overtredingen, inbeslagnames, strafrechtelijke onderzoeken en vervolgingen? Zo nee, waarom niet?
- 123 Hoe denkt u juridisch te kunnen verdedigen dat deze sanctiewet wordt ingevoerd terwijl import uit bezette gebieden een onderdeel is van het gemeenschappelijk handelsbeleid en daarmee een bevoegdheid van de EU? En meer specifiek op welke manier is bescherming van de openbare orde hier aan de orde?
- 124 Heeft u het standpunt dat andere EU-lidstaten te weinig doen en daarmee – meer dan Nederland - bijdragen aan het instandhouden van een internationaalrechtelijke onrechtmatige situatie?
- 125 Sinds welke datum is volledige evacuatie van alle Israëliërs in de bezette Palestijnse gebieden en de Golanhoogte het officiële kabinetstandpunt? Heeft het kabinet de Israëlische regering al officieel toe opgeroepen tot volledige evacuatie? Zo ja, kunt u de relevante stukken naar de Kamer toesturen waaruit dat blijkt?

- 126 Meent u dat met het verkopen van producten uit de Westelijke Sahara wordt bijgedragen aan het instandhouden van een internationaalrechtelijke onrechtmatige situatie?
- 127 In de nota van toelichting staat dat de regering het ontmoedigingsbeleid actiever uitdraagt als gevolg van de verslechterende situatie in de westelijke Jordaanoever. Betekent dit dat de situatie in Gaza voor dit importverbod geen enkele rol heeft gespeeld?
- 128 Verlangt het kabinet in het geval van de Westelijke Sahara ook volledige evacuatie voordat er sprake is van een rechtmatige situatie?
- 129 Wat is de reden dat het sanctiebesluit behoudens eerdere intrekking drie jaar na inwerkingtreding vervalt? Verwacht u dat de rechtsgrond voor het instellen van het sanctiebesluit dan niet meer aanwezig is?
- 130 Heeft u informatie ingewonnen over de voorgenomen maatregelen bij de Europese Commissie? Wat is het standpunt van de Commissie over de nationale maatregelen?
- 131 Hoe verhoudt het sanctiebesluit zich tot het feit dat het handelsrecht een exclusieve Europese bevoegdheid is, zoals de Europese Commissie in 2021 nog eens bevestigde in reactie op een voorgenomen lers wetsvoorstel om handel met illegale nederzettingen te verbieden? Wat is er tussentijds juridisch gewijzigd?
- 132 Artikel 24 van de Verordening (EU) 2015/478 biedt de mogelijkheid om verboden in te stellen vanwege de bescherming van de openbare orde; hoe valt de eerbiediging van het internationaal recht hieronder?
- 133 Kunt u toelichten waarom er sprake is van een ernstige bedreiging van een fundamenteel maatschappelijk belang?
- 134 In beide zaken (Omega en Schmidberger) die het kabinet aanhaalt gaat het niet om het nastreven van de internationale rechtsorde; hoe haalt het kabinet alsnog een juridische grondslag uit specifiek beide aangehaalde zaken? Is dit extern juridisch getoetst? Kunnen deze documenten met de Kamer gedeeld worden?
- 135 Hoe wordt de openbare orde beschermd als producten uit de bezette Palestijnse gebieden, dan wel niet mede geproduceerd door Palestijnen, worden geweerd en alsnog via derde landen Nederland bereiken?
- 136 Bent u bereid om de evaluatie over de werking van de verklaring met de Kamer te delen? Zo nee, waarom niet?